

Beheer- en onderhoudsplan “Vledders en Leijerhooilanden”

Waterschap Drents Overijsselse Delta
Dokter Van Deenweg 186
8025 BM Zwolle
Postbus 60, 8000 AB Zwolle

e-mail: info@wdodelta.nl
website: www.wdodelta.nl
Telefoonnummer: 088 - 2331200

Datum: 09-04-2019

Status: Concept V.2.0.

Inhoud

1	1. INLEIDING	4
1.2	Huidige situatie.....	4
1.3	Project Vledders en Leijerhooilanden	5
1.4	Doelstellingen.....	5
2	2. INRICHTING EN ONDERHOUDSBEELD.....	7
2.1	Inrichting.....	7
2.2	Onderdelen onderhoud	7
2.3	Relatie met peilbeheer	8
3	3. WIJZIGINGEN EN KOSTEN	9
3.1	Wijzigingen.....	9
3.2	Verklaring wijziging kosten.....	9
4	4. BIJLAGEN	10

1. Inleiding

De Vledders en Leijerhooilanden worden heringericht. Het onderhoud wordt hierdoor gewijzigd om te voldoen aan de ZON- en GGOR-doelen. Het beheer- en onderhoudsplan is opgesteld binnen de kaders van de door het waterschapsbestuur vastgestelde visie. Deze visie is te lezen in het document: "Beheer en onderhoudsvisie Watergangen 2050". Daar waar mogelijk wordt de beleidsharmonisatie toegepast 'Inrichting Beheer en Onderhoud op Maat' (IBOOM). Dit beheer- en onderhoudsplan is geschreven om duidelijk te krijgen welk onderhoud waar en wanneer plaatsvindt. Het onderhoudsplan is gebaseerd op het voorontwerp.

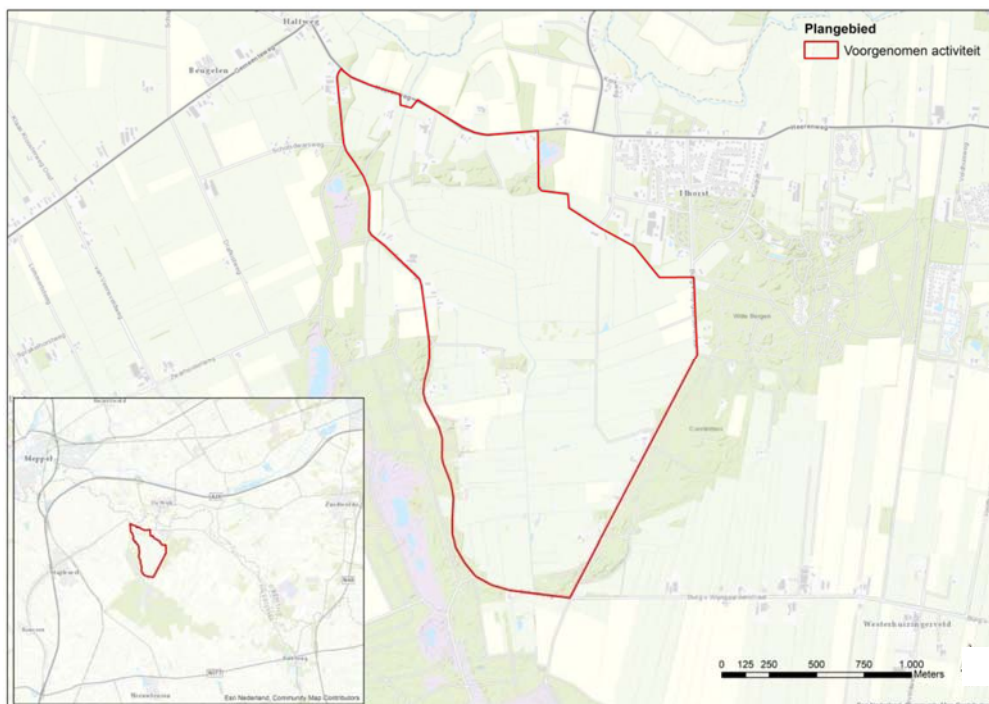
Dit onderhoudsplan bestaat uit:

- Inhoudelijke omschrijvingen en achtergrondinformatie over het projectgebied en het onderhoud.
- Kaartbeelden met extra verduidelijkingen.
- Tabellen met concrete informatie over het onderhoud op het gebied van frequentie, afmeting en onderhoudsbeelden.

1.1 Huidige situatie

De Vledders en de Leijerhooilanden liggen ten zuidwesten van IJhorst in de gemeente Staphorst, zoals is te zien in figuur 1. Het projectgebied is circa 260 hectare groot. Aan de westzijde van het projectgebied ligt de boswachterij Staphorst, aan de oostzijde De Witte Bergen. De Vledders en Leijerhooilanden maken formeel onderdeel uit van het beekdal van de Reest. Sinds de jaren 60 is echter geen sprake meer van een natuurlijk afwaterend systeem. De Streitenvaart loopt van zuid naar noord door het gebied en watert sindsdien via een gemaal af op de Reest. Het gemaal is gelegen in de Streitenvaart binnen de insteek van de taluds van de oever.

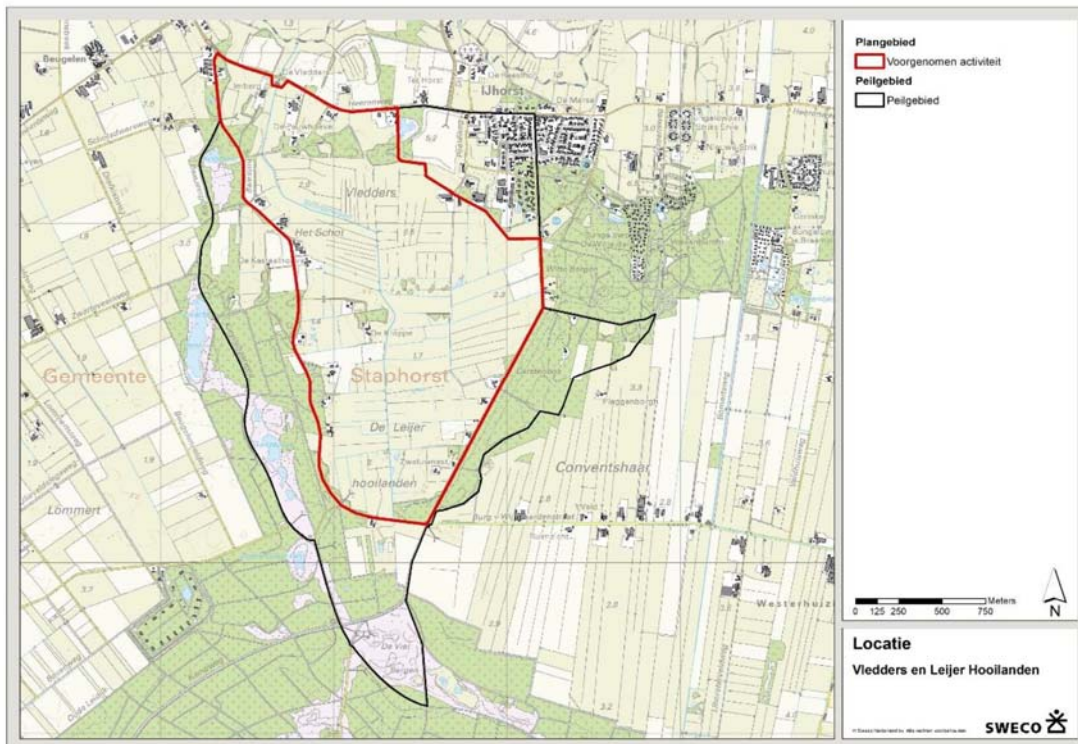
Via de landinrichting Staphorst is met grondruil en -verwerving een groot deel van het projectgebied Vledders en Leijerhooilanden vrijgemaakt waardoor een aaneengesloten natuurgebied met voornamelijk graslanden is ontstaan.

Figuur 1: Projectgebied Vledders en Leijer Hooilanden

1.2 Project Vledders en Leijerhooilanden

Het waterschap Drents Overijsselse Delta en Landschap Overijssel hebben gezamenlijk plannen ontwikkeld voor een herinrichting van Vledders en Leijerhooilanden. Deze herinrichting heeft als doel om de natuurkwaliteit te verbeteren en het oplossen van de wateroverlast in extreme natte, maar ook droge tijden. Hiervoor dient in een groot deel van het projectgebied het waterpeil te worden verhoogd en het maaiveld te worden verlaagd. Het projectgebied is gelegen binnen het peilgebied 330 zoals weergegeven in figuur 2.

Figuur 2 Begrenzing project- en peilgebied

1.3 Doelstellingen

Bij de inrichting van het projectgebied Vledders en Leijerhooilanden streven de initiatiefnemers (Waterschap Drents Overijsselse Delta en Landschap Overijssel) naar één hoofddoelstelling:

Binnen het projectgebied Vledders en Leijerhooilanden komen tot een voor natuur geschikt grond- en oppervlaktewaterpeil met voor eigenaren, gebruikers en beheerders acceptabele neveneffecten (GGOR).

1.3.1 Hydrologische doelen

De hydrologische doelen geven een invulling aan de beleidsopgaven GGOR en ZON.

- GGOR: Grond- en oppervlaktewaterregime dat past bij de functie en geen nadelig effect heeft op omliggende functies.
- ZON: Zorgvuldig beheer van zoet water op de hogere gronden, tegengaan droogteschade en wateroverlast (o.a. door klimaatverandering). Vasthouden van gebiedseigen zoet water op de hogere gronden (zowel grondwater als oppervlaktewater).

1.3.2 Doelen Beheer en onderhoud

De doelstelling is het inrichten van een robuust en duurzaam watersysteem. Het beheer en onderhoud vindt plaats op een effectieve en efficiënte wijze met implementatie van de Beheer- en onderhoudsvisie watergangen 2050. Het beheer en het regulier onderhoud van het waterlichaam wordt efficiënt en effectief uitgevoerd en daar waar mogelijk is de beleidsharmonisatie toegepast (IBOOM). De volgende punten zijn van belang:

- helder en uitvoerbaar onderhoudsplan, zodat de gestelde doelen op de langere termijn behaald kunnen worden;
- waarborgen van de waterafvoer door onderhoud te plegen conform het beheer- en onderhoudsplan;
- uitvoering geven aan de B&O-visie en beleidsharmonisatie wordt toegepast daar waar mogelijk (IBOOM).

2. Inrichting en onderhoudsbeeld

In dit hoofdstuk is te lezen welke invloed de inrichting van de gebieden heeft op het beheer- en onderhoud. Ook is het onderhoud per onderdeel beschreven.

2.1 Inrichting

De Streitenvaart is een primaire watergang. Het profiel wordt heringericht. Ook het onderhoudspad dat aan de westzijde van de Streitenvaart loopt, wordt waar nodig en mogelijk opgehoogd. De westzijde van de Streitenvaart is een normaal profiel, de oostzijde wordt een natuurvriendelijke oever (NVO). Het waterschap is verantwoordelijk voor het onderhoud aan het natte profiel van de NVO, het doorstroomprofiel en de westelijke oever. Landschap Overijssel is verantwoordelijk voor de NVO in het droge profiel.

Langs de nieuw te realiseren watergang wordt een onderhoudsroute aangelegd over het noordelijke deel dat primaire watergang wordt.

Bij beide onderhoudspaden wordt ter plaatse van kruisende watergangen en slenken dammen en duikers aangelegd. In watergangen worden betonnen duikers rond 700 mm aangelegd. In slenken worden PP duikers rond 300 mm aangelegd. De duikers ter plaatse van de nieuw te realiseren watergang zijn in onderhoud bij het waterschap. De overige duikers die aantakken op primaire watergangen zijn in onderhoud bij de perceelseigenaren.

2.2 Onderdelen onderhoud

Het projectgebied Vledders en Leijerhooilanden bestaat uit meerdere te onderhouden onderdelen:

- Onderhoudsbeeld 1
- Onderhoudsbeeld 5
- Onderhoudsbeeld 11
- Onderhoudspad
- Knijpstuw 'De Vledders'
- Vaste stuw

In de overzichtskaarten (bijlage 1) is zichtbaar waar de verschillende onderdelen zich bevinden.

2.2.1 Onderhoudsbeeld 1

Het profiel van onderhoudsbeeld 1 wordt volledig gemaaid. Hierdoor is de doorstroming te garanderen. Beide taluds zijn gemaaid, zowel droog als nat, waarbij de maaihoogte 7-10 cm is. Ook is het doorstroomprofiel gemaaid om de doorstroming te bevorderen.

De onderhoudsmaatregelen zijn 1x per jaar maaien en het talud klepelen. Het baggeren om de doorstroming te bevorderen vindt één keer per 10 jaar plaats.

2.2.2 Onderhoudsbeeld 5

Het profiel van onderhoudsbeeld 5 wordt aan één kant gemaaid. De andere zijde is een natuurvriendelijke oever. Om de doorstroming van het water te garanderen wordt het doorstroomprofiel gemaaid. De maaihoogte van de gemaaide taluds is 7-10 cm. In het geval van de natuurvriendelijke oever aan de Streitenvaart is het natuurlijke deel in onderhoud van Landschap Overijssel. Waterschap Drents Overijsselse Delta is alleen verantwoordelijk voor het te maaien talud en het doorstroomprofiel.

De onderhoudsmaatregelen zijn 1x per jaar maaien en het talud klepelen. Het baggeren om de doorstroming te bevorderen vindt één keer per 10 jaar plaats.

2.2.3 Onderhoudsbeeld 11

Onderhoudsbeeld 11 wordt aan één zijde gemaaid. De andere zijde bestaat uit houtige beplanting. Het profiel sluit aan op de Streitenvaart, het doorstroomprofiel moet dus obstakel vrij zijn. De bodem is gemaaid wat de doorstroom bevordert. De maaihoogte is 7-10 cm.

De onderhoudsmaatregelen zijn 1x per jaar maaien en het talud klepelen. Het baggeren om de doorstroming te bevorderen vindt één keer per 10 jaar plaats.

2.2.4 Onderhoudspad

Onderhoudspad is toegankelijk via de standaard hekwerken. Het onderhoudspad maakt onderdeel uit van de naast de watergang gelegen percelen. De onderhoudspaden worden dan ook onderhouden door de betreffende perceelseigenaar.

2.2.5 Knijpstuw 'De Vledders'

De knijpstuw wordt 12 keer per jaar gecontroleerd. Tijdens het controleren kan ook de stuw handmatig worden bedient. Door de hoge frequentie van toezicht wordt het waterpeil gecontroleerd opgevoerd, wat het gebied ten goede zal komen.

2.2.6 Vaste stuw

De vaste stuw wordt 12 keer per jaar gecontroleerd. Tijdens het controleren kan ook de stuw handmatig worden bedient. Door de hoge frequentie van toezicht wordt het waterpeil gecontroleerd opgevoerd, wat het gebied ten goede zal komen.

2.3 Relatie met peilbeheer

Bij het nieuwe peilbeheer hanteren we een peilscheiding zoals aangegeven in figuur 3. Het peil in de Streitenvaart wordt vanaf het jaar na herinrichting opgezet van 1.00+ NAP naar 1.20+ NAP. Hierbij is de verhoging per jaar 10 centimeter. Na 2 jaar zal het peil in de Streitenvaart op het gewenste niveau zijn. Het peil in de primaire watergang ten westen van de Streitenvaart sluit aan op het peil ten noorden van het projectgebied, het maximale peil is 0.90+ NAP en het minimale peil is 0.70+ NAP.

3. Wijzigingen en kosten

3.1 Wijzigingen

Volgens de huidige inzichten en aannames zullen de onderhoudskosten in Vledders en Leijerhooilanden afnemen van € 2.236 per jaar naar circa € 2.067 per jaar.

3.2 Verklaring wijziging kosten

Deze kostendaling wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende factoren:

- Er komt een primaire watergang in onderhoud bij inclusief een onderhoudspad.
- In de primaire watergang ten westen van de Streitenvaart komen een aantal duikers te liggen.
- Ten aanzien van de nieuwe peilscheiding wordt stuw 'De Vledders' aangelegd, dit is in onderhoud bij het waterschap.
- Op de scheiding van berging naar Streitenvaart wordt een dam aangelegd.

4. Bijlagen

Bijlage 1	Overzicht onderhoudselementen
Bijlage 2	Onderhoudsbeelden watergangen

De bijlagen zijn separaat bijgevoegd bij dit rapport.